

EERST DIT

WELDENKENDE WAANZIN

ANN-SOFIE DEKEYSER

Gevloekt heb ik de voorbije week, gevloekt. Als een ketter die in wijwater dreigt te verdrinken. Hij had me meegesleurd. Gelokt met zeer bevattelijke wijsheden. Zijn betoog zat logisch en consistent ineen, honderden pagina's lang. Ik kon zijn sprongen volgen, liep hem achterna, we passeerden Plotinus, Peter Sloterdijk en Sartre.

Hij werd wat hoogdravend, toen we Nietzsche en Wittgenstein ontmoetten, maar ik wou niet onderdoen. Ik knikte bij wat hij me vertelde over Michel Foucault en Gilles Deleuze. Hij bouwde

gedachte op idee op overtuiging. Deze vuist op deze vuist. En zo klom ik naar boven. Maar hoe hoger we kwamen, hoe minder uitzicht/overzicht ik had.

Er was iets met dat boek, *De filosofie van de waanzin*. Hoe meer ik las, hoe minder houvast ik had. Moest ik me zorgen maken omdat ik niet meer kon volgen? Moest de schrijver, filosoof Wouter Kusters, zich zorgen maken? Hij had immers al twee gedwongen opnames in de psychiatrie achter de rug – was dit inspiratie of een terugval? Of moest niemand zich zorgen maken?

Ergens onderweg had hij de *common sense* afgeschafte, en ik was hem gevolgd. Het meest frustrerende was dat ik er niet de vinger op kon leggen waar dat was gebeurd.

Eerst doorspekt Kusters zijn gefilosofeer met afgescheiden fragmenten uit het dagboek van een psychoticus. Het aantal fragmenten neemt af naarmate

het boek vordert. Of lijkt dat alleen maar zo, en sijn de fragmenten stiekem binnen in de andere zinnen? Is de schrijver gek of zijn alle filosofen gek? Soms zijn de waanzinnige fragmenten makkelijker te volgen dan de doordachte bespiegelingen. Dwalen wordt niet alleen het thema, maar ook de vorm, eindigend in een psychotische finale. Wanneer precies is de gedachte veranderd in een waangedachte?

In de cognitieve psychologie staat vast wat normaal is, wat de werkelijkheid behelst. En staat vast dat de waanzinnige wereld een gestoorde perceptie is van die werkelijkheid. De filosofie van Kusters

brenkt je in een bijzondere geestestoestand. In een niemandsland tussen compos mentis en gekte. De grensposten zijn aan beide kanten niet langer zichtbaar.

Voldoen wij, de zogenaamd normalen, wel aan de norm, zoals we normaliter denken, en wat is voor de zogenaamd abnormalen normaal? Dergelijke vragen dringen zich in je hersenen op tot je er scheel van gaat zien. Ik zou bijna durven te zeggen: tot je de waanzin nabij bent.

Wie wil weten wat een psychose is, maar het er niet voor over heeft om een turf te lezen, raadt Kusters aan om softdrugs te nemen. 'Of liever nog lsd, mescaline of xtc. Het risico is wel dat je er uiteindelijk langer in blijft, met alle nare gevolgen van dien, en dat je er dus meer tijd mee kwijt bent dan met het lezen van mijn boek.' De goede raad van een weldenkend en waanzinnig man.

DANIËL GAAT VISSSEN

